

Herdenking Max van Weezel

Aan de orde is de herdenking van Max van Weezel.

Journalist, columnist, politiek commentator en radiopresentator.

Hij overleed vorige week donderdag op 67-jarige leeftijd.

Ik heet zijn familieleden van harte welkom:

Ik heet ook de minister-president van harte welkom.

Hij spreekt niet, maar is namens het kabinet aanwezig.

Ik wil iedereen in de zaal verzoeken om, voor zover dat mogelijk is, te gaan staan.

Vanaf 1976 was het Binnenhof het tweede thuis van Max van Weezel.

Dat was het jaar dat hij startte als medewerker bij Vrij Nederland.

Later werd hij presentator bij Met het Oog op Morgen en Argos, en schreef hij een groot aantal boeken over het Binnenhof en de politiek.

Hij was van de generatie na: Kees Bastianen van De Volkskrant, Frits van der Poel van Het Vrije Volk, Kees Lunshof van De Telegraaf, Willem Breedveld van Trouw en

Max de Bok van de Gelderlander, maar hij hoort in dit rijtje thuis.

Max van Weezel was een meesterjournalist en een markante persoonlijkheid.

Even briljant als geestig.

Even scherpzinnig als geliefd.

Een journalistieke duizendpoot, die elk genre tot in de finesses beheerste.

Van interviews tot analyses, van columns tot politiek commentaar.

Een waarnemer die met arendsogen naar de macht keek - om haar te doorgronden, te fileren en te duiden.

24 uur per dag, liefst 7 dagen per week.

Bijna dag en nacht.

Voor jonge journalisten, maar ook voor politici en voor bewindslieden die de laatste jaren voor het eerst op het Binnenhof terecht kwamen, was Max een fenomeen.

Een verschijning.

Grote aktetas uitpuilend door stapels papier en sigaren.

Kleine man, grote bril, morsige regenjas.

Ogenschijnlijk verstrooid.

Maar schijn bedriegt.

De regenjas was van Burberry.

En behalve al die artikelen op papier las hij 's ochtends ook alles digitaal op Blendle.

Achter de façade van 'ik rotzooi maar wat an', school een vakman met een glasheldere blik, een briljante strategie en een ongeëvenaard inzicht in de politiek.

Dat zorgde de laatste jaren ook wel voor ongewone situaties.

Bewindslieden die zich de laatste jaren bij een nieuw kabinet voorstelden aan de pers, waren onder de indruk dat ze Max nu voor het eerst in het echt zagen.

Terwijl die bijeenkomst er toch echt om draaide dat journalisten de *bewindslieden* beter leerden kennen.

Gelukkig was Max de eerste om dat te relativeren.

Hij was 'een vedette zonder sterallures', zoals de Minister-President hem vorige week noemde.

In het begin van zijn journalistieke loopbaan bij Vrij Nederland, werd hij beroemd door de destijds nieuwe manier van journalistiek bedrijven.

Hij hanteerde de methode die tot op het laatst zijn handelsmerk zou blijven: gevaarlijk dicht aanschurken tegen de macht.

Beangstigend goed ingevoerd zijn.

Daardoor vertrouwen winnen, zodat je gesprekspartners zich volkomen op hun gemak voelen - en dan - op onverwachte momenten - toeslaan.

En je bronnen niet alleen baseren op wat politici zeggen maar ook zoeken op de plekken die minder voor de hand liggen: bij chauffeurs, secretaresses, kamerbewaarders: de achterkant van het nieuws.

Max van Weezel bleef door de politiek gefascineerd.

Van de laatste fases van het Kabinet den Uyl tot alle Kabinetten Lubbers, de opkomst van Paars tot de Fortuyn revolte.

Van de Kabinetten Balkenende tot de Kabinetten Rutte.

Al die verschillende bewegingen in de Hollandse politieke polder: Max vond ze oneindig boeiend.

Als 'politieke junkie' hield hij van het spel én van de knikkers.

Hij was niet alleen kritisch op de politiek maar ook op zijn vakgenoten.

De moord op Pim Fortuyn had niet alleen een aardverschuiving teweeg gebracht in de politiek, maar ook in de journalistiek.

De Haagse verslaggevers, zei Max, waren het contact met de samenleving verloren.

Deden ze eerst wat badinerend over verslaggevers in het land, die met hun voeten in de klei stonden, nu gingen ze zélf het land in, op zoek naar het antwoord op de vraag waarom mensen op Fortuyn hadden gestemd.

Zelf deed hij dat in een langdurige interviewreeks met Margalith Kleiwegt, onder bewoners in Almere-Zuid die het geloof in de gevestigde politiek waren verloren.

Door op zo'n manier te reflecteren op parlementaire verslaggeving, liet hij zien dat hij de waan van de dag wist te overstijgen – dat hij 'lange lijnen' kon ontwaren in een wereld waarin het vaak gaat om snelle quote-tjes.

Het heeft er vermoedelijk voor gezorgd dat Max het als journalist zo lang heeft uitgehouden op het Binnenhof.

Nooit tevreden zijn, de lat altijd hoger willen leggen, altijd kritisch zijn op jezelf.

En je eigen verdiensten met gevoel voor humor relativeren.

Max genoot van de politiek en van zijn majeure rol in het politieke spectrum.

Van de debatten en de borrels, het harde werken en de prijzen die hij ermee verdiende.

Maar hij voelde ook altijd de ballast van zijn Joods verleden.

Onder invloed van zijn dochter Natascha - die in zijn voetsporen is getreden - sprak hij daar op het laatst van zijn leven openhartig over.

Maar ook dat het indirect een voedingsbodem voor hem was om zijn werk zo onmátig goed te doen.

Het werk waarmee hij onze democratie, in een vrij Nederland, zo'n geweldige dienst heeft bewezen is onvoorstelbaar.

Omdat journalisten als hij, onmisbaar zijn in ons politieke bestel voor onze parlementaire democratie.

Ik ben Max van Weezel heel erg dankbaar voor alles wat hij heeft betekend.